

The logo for CWS is displayed on a horizontal bar. The bar is divided into two sections: a red section on the left containing the letters 'CWS' in a bold, black, sans-serif font, and a light pink section on the right.

CWS

Energiebeoordeling

CWS Hygiene Nederland B.V.

1 januari 2020 t/m 31 december 2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Trendanalyse	4
2.1. Energiegebruik	4
2.2. CO2 uitstoot	4
2.3. CO2 per omzet	6
2.4. CO2 per FTE	6
2.5. kg CO2 per kg washed internally	6
2.6. Reducerende maatregelen	7
2.6.1. In voorbereiding en ter goedkeuring	7
2.6.2. Goedgekeurd	7
2.6.3. Geactiveerd	8
2.6.4. Gestopt rapportage periode	12
3. Verbeterkansen	13
3.1. Gebouwen	13
3.1.1. Maatregelen gebouwen	13
3.1.2. Elektraverbruik	15
3.1.3. Aardgasverbruik	15
3.2. Brandstofverbruik mobiliteit	16
3.2.1. Diesilverbruik	16
3.2.2. Benzineverbruik	17
4. Scope 3	18
5. Aanbevelingen	19

1. Inleiding

In dit document is de energiebeoordeling uitgewerkt.

Dit document dient vooral om te onderkennen welke kansen er liggen om tot verdere CO₂ reductie te komen. Dit wordt zoveel mogelijk per emissiecategorie uiteen gezet. Hierbij wordt in beginsel voornamelijk gekeken naar scope 1 en 2 emissies.

Voor scope 3 (indien van toepassing) is gezien het bijzondere karakter een zogenoemd scope 3 analyse document en 1 ketenanalyses opgesteld, waarin vanuit verschillende invalshoeken gekeken wordt hoe de uitstoot up- en downstream van de organisatie beperkt kan worden.

Afhankelijk van de vastlegging zijn de scope 3 emissies in dit document eveneens opgenomen en beoordeeld.

Deze energiebeoordeling is door een externe adviseur bekeken die vanuit een onafhankelijk rol en kwaliteitsoordeel kan geven. De energiebeoordeling is directe input voor de directiebeoordeling.

2. Trendanalyse

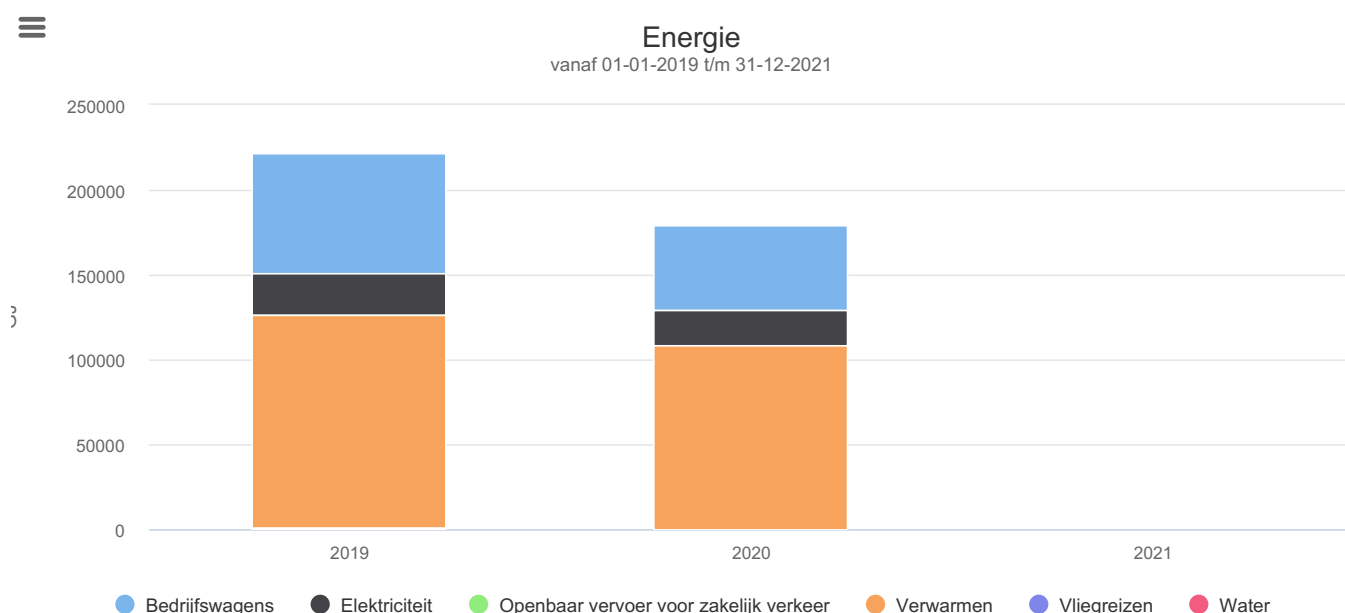
In onderstaande grafieken is de absolute trend te zien van het energiegebruik en de CO₂ uitstoot. Daarnaast is de prestatie naar omzet en het ingeschatte effect van de genomen maatregelen weergegeven.

Het verbruik van energie en aardgas per kg wasgoed is gestegen, terwijl het gebruik van water en diesel gedaald is. Dit is terug te herleiden naar de onvoorziene omstandigheden van een enorme daling volumes wasgoed als gevolg van de Corona pandemie. De maatregelen die in de afgelopen jaren zijn geïmplementeerd conform de plannen uit het MJA zijn volledig afgestemd op de het maximale capaciteit van het proces in de locaties.

De emissie inventaris van 2020 laat zien dat wij als organisatie moeten gaan onderzoeken hoe de reductie verder gehaald kan worden in de veranderende omstandigheden. De onzekerheid van de impact van Corona op de markt op middellange en lange termijn is een uitdaging in dit proces.

2.1. Energiegebruik

Onderstaande grafieken tonen het energiegebruik en de CO₂ uitstoot van scope 1 en 2 en het zakelijk verkeer.

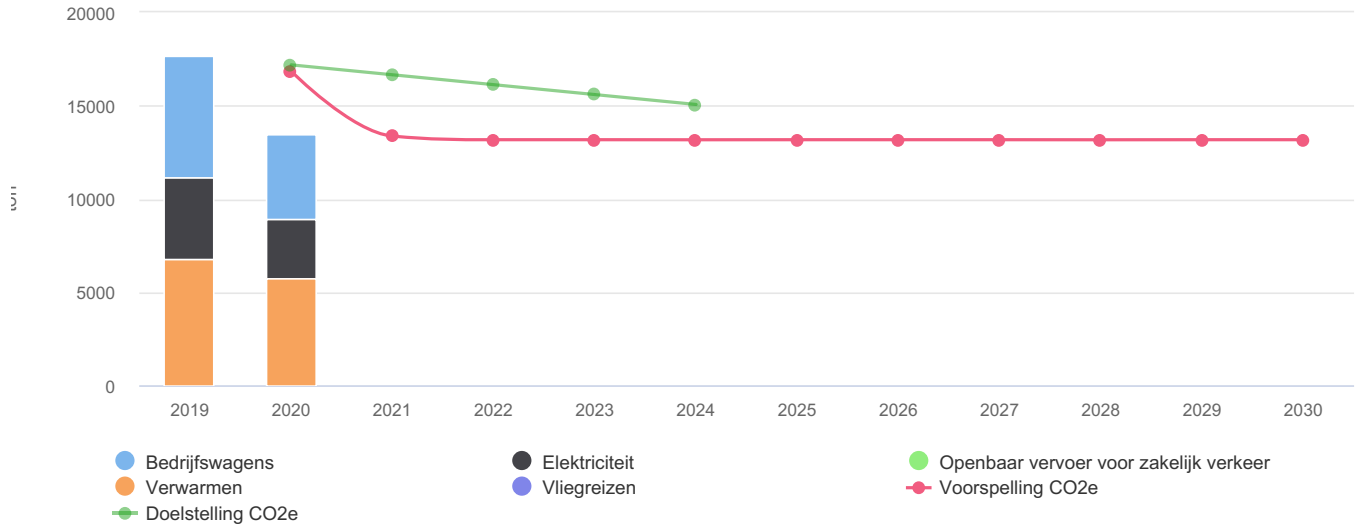

2.2. CO₂ uitstoot

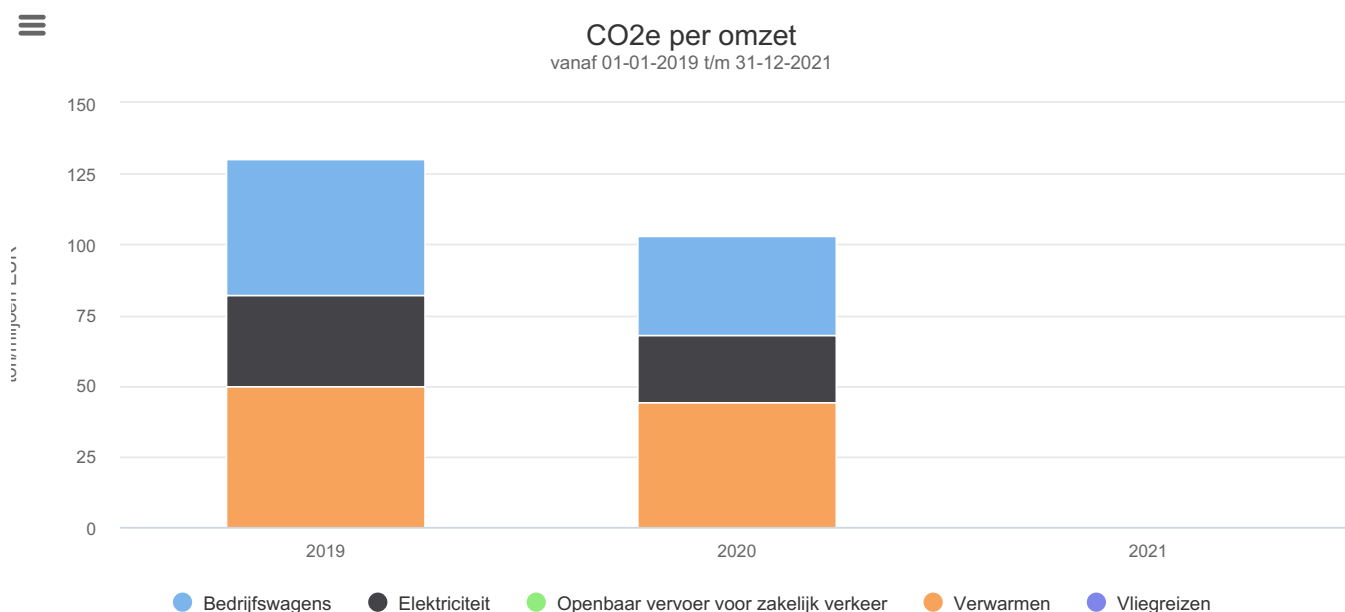

CO2e

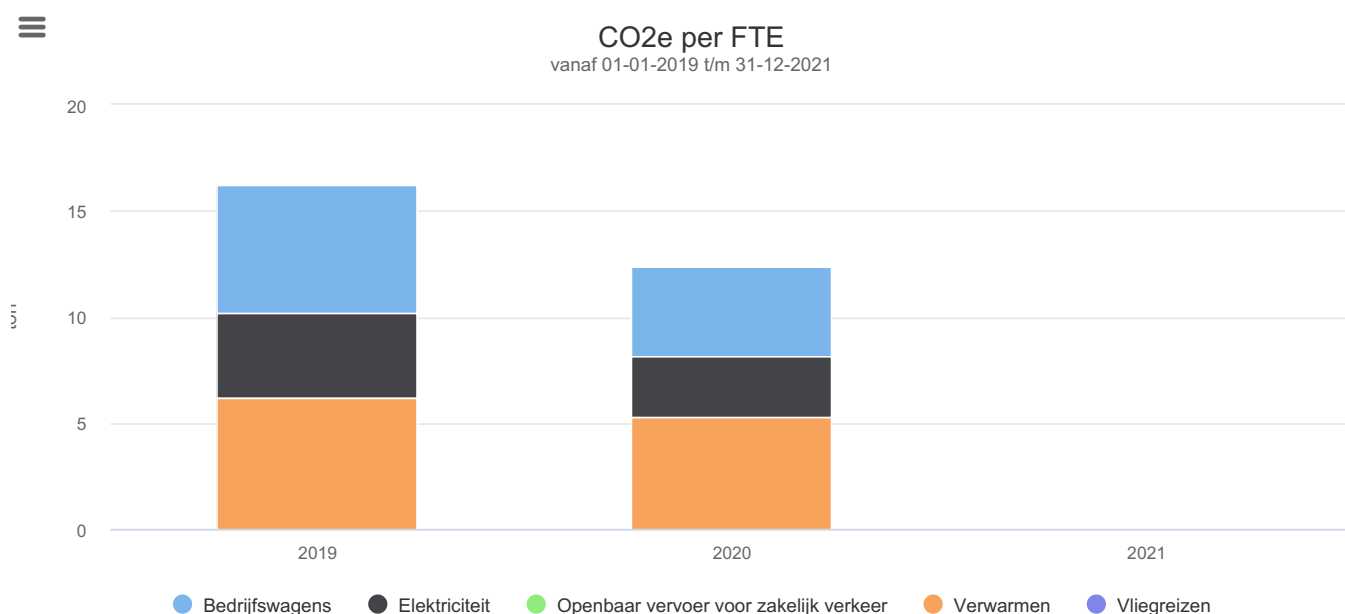
vanaf 01-01-2019 t/m 31-12-2030

2.3. CO₂ per omzet

2.4. CO₂ per FTE

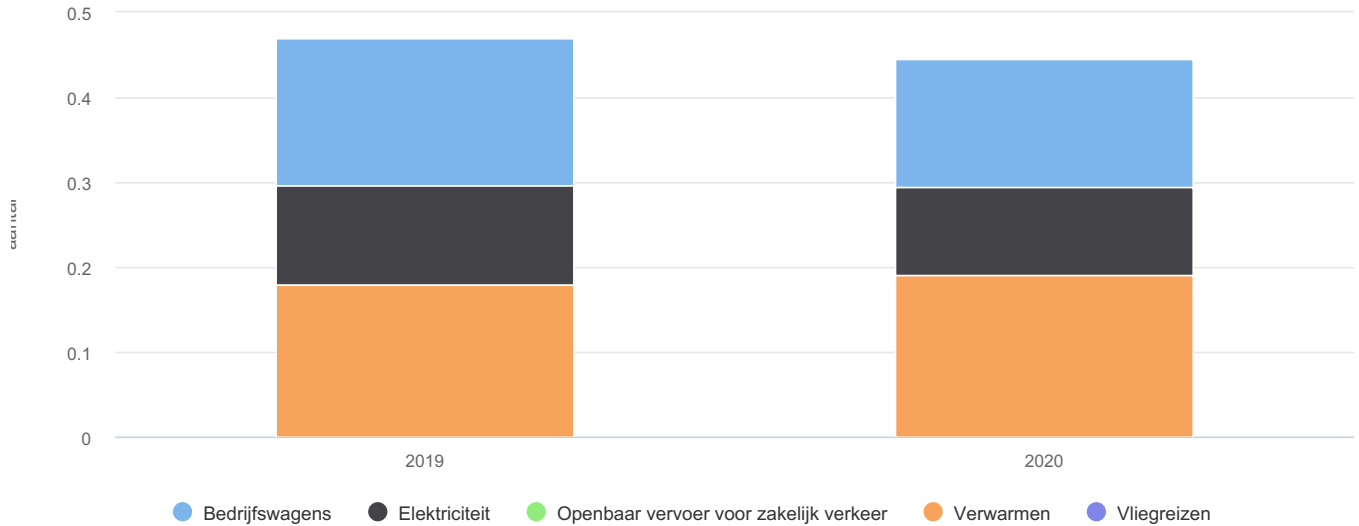
CO ₂ e per FTE (ton)	2019	2020	2021
Bedrijfswagens	5,99	4,20	
Elektriciteit	4,03	2,87	
Openbaar vervoer voor zakelijk verkeer	0,00	0,00	
Verwarmen	6,16	5,29	
Vliegreizen	0,01	0,00	
Totaal	16,19	12,35	

2.5. kg CO₂ per kg washed internally

CO2 per washed internally

vanaf 01-01-2019 t/m 31-12-2020

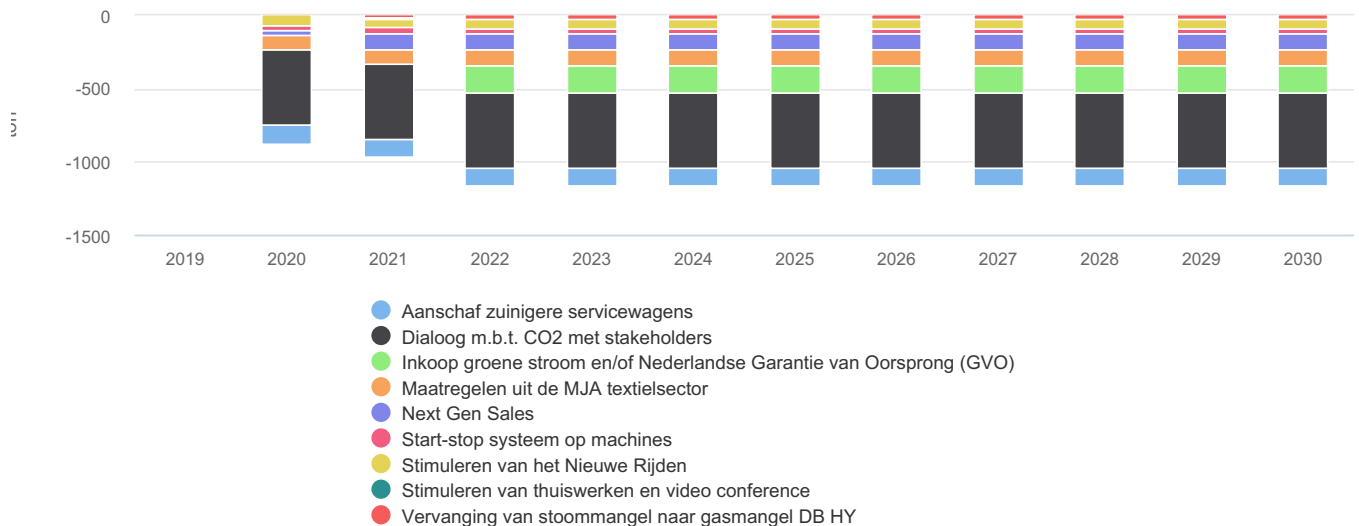
CO2 per washed internally (aantal)	2019	2020
Bedrijfswagens	0,17	0,15
Elektriciteit	0,12	0,10
Openbaar vervoer voor zakelijk verkeer	0,00	0,00
Verwarmen	0,18	0,19
Vlieggreizen	0,00	0,00
Totaal	0,47	0,45

2.6. Reducerende maatregelen

Maatregelen CO2e

vanaf 01-01-2019 t/m 31-12-2030

2.6.1. In voorbereiding en ter goedkeuring

Geen maatregelen gevonden

2.6.2. Goedgekeurd

Inkoop groene stroom en/of Nederlandse Garantie van Oorsprong (GVO) (Goedgekeurd)

Meer dan 98% van de gebruikte elektriciteit is groene stroom en hierin nemen wij de verantwoordelijkheid om vanaf 1

januari 2022 50% te vergroenen met Nederlandse GVO's

Verantwoordelijke Thalía van Mensvoort

Registrator John Heijmans

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
CWS Hygiene Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Den Bosch HY	Relatief t.o.v.: 2019	01-01-2022	-5%
CWS Hygiene Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Deventer HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Productie Tilburg HY			
CWS Workwear Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Alkmaar WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Den Bosch WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Eindhoven CLR			

Stimuleren van thuiswerken en video conference (Goedgekeurd)

CWS kan aantonen dat 10% van de medewerkers met een kantoor- of sales functie één dag per week vanuit huis werkt. Dit is ontstaan in de periode van de Corona pandemie, maar het beleid voor structureel thuiswerken is opgesteld voor na de pandemie.

Verantwoordelijke Thalía van Mensvoort

Registrator John Heijmans

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
CWS Hygiene Nederland B.V. / Benzineverbruik	Relatief t.o.v.: 2019	01-09-2021	-3%

2.6.3. Geactiveerd

Vervanging van stoommangel naar gasmangel DB HY

Contract met de chemieleverancier zijn gemaakt door international. Hierin zijn afspraken opgenomen voor energie en water besparing. Wij gaan Den Bosch in de komende 2 jaar naar een stoomloze wasserij ombouwen. Hiermee is al een start gemaakt met de vervanging van een stoommangel door een gasmangel.

Verantwoordelijke Thalía van Mensvoort

Registrator John Heijmans

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
CWS Hygiene Nederland B.V. / Aardgasverbruik Laundry Den Bosch HY	Absoluut	01-03-2021	-10.000 m ³

Next Gen Sales

Dit project is gestart om aan te sluiten op het digitaal bezoeken van de accountmanagers bij onze klanten, in de business case staat omschreven dat men door het digitaal bezoeken van klanten een nieuwe ervaring wil neerzetten, maar vooral 4,000 tons CO2 wil gaan besparen in 2023 voor de hele CWS Group.

Verantwoordelijke Thalía van Mensvoort

Registrator John Heijmans

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
CWS Hygiene Nederland B.V. / Benzineverbruik	Relatief t.o.v.: 2019	01-10-2020	-80%

Stimuleren van het Nieuwe Rijden

Minstens 75% van de servicemedewerker heeft een cursus "het nieuwe rijden" gehad als onderdeel van de Code 95 training en krijgt elke 5 jaar opfriscursus.

Verantwoordelijke Thalía van Mensvoort

Registrator John Heijmans

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
CWS Hygiene Nederland B.V. / Dieselverbruik	Relatief t.o.v.: 2019	01-01-2020	-1%

Start-stop systeem op machines

Start-stop systeem (log out tag out) toegepast bij 25% tot 75% van het aantal machines in onze wasserijen.

Verantwoordelijke Thalía van Mensvoort

Registrator John Heijmans

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
CWS Hygiene Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Den Bosch HY	Relatief t.o.v.: 2019	01-01-2020	-1%
CWS Hygiene Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Deventer HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Productie Tilburg HY			
CWS Workwear Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Alkmaar WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Den Bosch WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Eindhoven CLR			

Aanschaf zuinigere servicewagens

Bij aanschaf nieuwe servicewagens is en wordt gekozen voor vrachtwagens met brandstofverbruik dat minimaal 30% lager ligt dan de standaard in de markt, waarbij de omschakeling van Euronorm 5 naar Euronorm 6 in gang is gezet. Ongeveer 95% van het wagenpark is reeds omgezet naar Euronorm 6.

Verantwoordelijke Thalía van Mensvoort

Registrator John Heijmans

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
CWS Hygiene Nederland B.V. / Dieselverbruik	Relatief t.o.v.: 2019	01-01-2020	-2%

Maatregelen uit de MJA textielsector

CWS heeft aantoonbaar de relevante maatregelen geïmplementeerd, zoals vastgesteld in het MJA van de textielsector.

Verantwoordelijke Thalía van Mensvoort

Registrator John Heijmans

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
CWS Hygiene Nederland B.V. / Aardgasverbruik Laundry Den Bosch HY	Relatief t.o.v.: 2019	01-01-2020	-1%
CWS Hygiene Nederland B.V. / Aardgasverbruik Laundry Deventer HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Den Bosch HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Deventer HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Productie Tilburg HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Stadsverwarming Productie Tilburg HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Watergebruik Den Bosch HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Watergebruik Deventer HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Watergebruik Tilburg HY			
CWS Workwear Nederland B.V. / Aardgasverbruik Laundry Alkmaar WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Aardgasverbruik Laundry Den Bosch WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Aardgasverbruik Laundry Eindhoven CLR			
CWS Workwear Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Alkmaar WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Den Bosch WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Eindhoven CLR			
CWS Workwear Nederland B.V. / Watergebruik Alkmaar WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Watergebruik Den Bosch WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Watergebruik Eindhoven CLR			

Dialogo m.b.t. CO2 met stakeholders

CO2 reductie is een vast agendapunt in periodieke overleggen met klanten, partners en aandeelhouders. De reductie wordt inmiddels ook met een aantal van de leveranciers besproken, waaronder Christeyns en Ecolab.

Verantwoordelijke Thalía van Mensvoort

Registrator John Heijmans

Effecten

Meters	Soort	Effect start op	Effect
CWS Hygiene Nederland B.V. / Aardgasverbruik Laundry Den Bosch HY	Relatief t.o.v.: 2019	01-01-2020	-3%
CWS Hygiene Nederland B.V. / Aardgasverbruik Laundry Deventer HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Benzineverbruik			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Diesilverbruik			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Den Bosch HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Deventer HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Productie Tilburg HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Medewerkers FTE			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Omzet			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Stadsverwarming Productie Tilburg HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Trein voor zakelijk reizen			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Vliegreis > 2500 km			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Vliegreis 700 - 2500 km			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Vliegreis < 700 km			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Washed internally Den Bosch HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Washed internally Deventer HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Watergebruik Den Bosch HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Watergebruik Deventer HY			
CWS Hygiene Nederland B.V. / Watergebruik Tilburg HY			
CWS Workwear Nederland B.V. / Aardgasverbruik Laundry Alkmaar WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Aardgasverbruik Laundry Den Bosch WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Aardgasverbruik Laundry Eindhoven CLR			
CWS Workwear Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Alkmaar WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Den Bosch WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Elektriciteitsverbruik grijs Laundry Eindhoven CLR			
CWS Workwear Nederland B.V. / Medewerkers FTE			
CWS Workwear Nederland B.V. / Omzet			
CWS Workwear Nederland B.V. / Trein voor zakelijk reizen			
CWS Workwear Nederland B.V. / Vliegreis > 2500 km			
CWS Workwear Nederland B.V. / Vliegreis 700 - 2500 km			
CWS Workwear Nederland B.V. / Vliegreis < 700 km			
CWS Workwear Nederland B.V. / Washed internally Alkmaar WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Washed internally Den Bosch WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Washed internally Eindhoven CLR			
CWS Workwear Nederland B.V. / Watergebruik Alkmaar WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Watergebruik Den Bosch WW			
CWS Workwear Nederland B.V. / Watergebruik Eindhoven CLR			

2.6.4. Gestopt rapportage periode

Geen maatregelen gevonden

3. Verbeterkansen

In dit hoofdstuk wordt per functiegroep gekeken op welke wijze de CO₂ uitstoot verder kan worden teruggedrongen.

In deze template worden een aantal suggesties gegeven die vaak nog onderschat worden. Voor een veelheid van mogelijke maatregelen kan ook gekeken worden op de [energiebesparingsverkenner van RVO](#) en/of de [maatregellijst van SKAO](#).

3.1. Gebouwen

Vanaf 2018 zijn wij gestart met een uniforme monitoringsmethodiek voor alle locaties, waarbij het verbruik van energie, water, gas en brandstof de basis vormen. In de cyclus van CO₂ monitoring en analyse is gebleken dat het gebruik van elektriciteit-, gas- en water het hoogst is in de 5 wasserijen en de productielocatie. Daarnaast geeft het verbruik van brandstof, zowel diesel als benzine, een indicatie over de uitstoot, waardoor wij hebben gezien dat het brandstofverbruik een behoorlijke impact heeft op onze footprint.

Wij maken gebruik van groene stroom dat afkomstig is van Europese wind, waarvan we ieder jaar een certificaat opvragen bij onze leverancier.

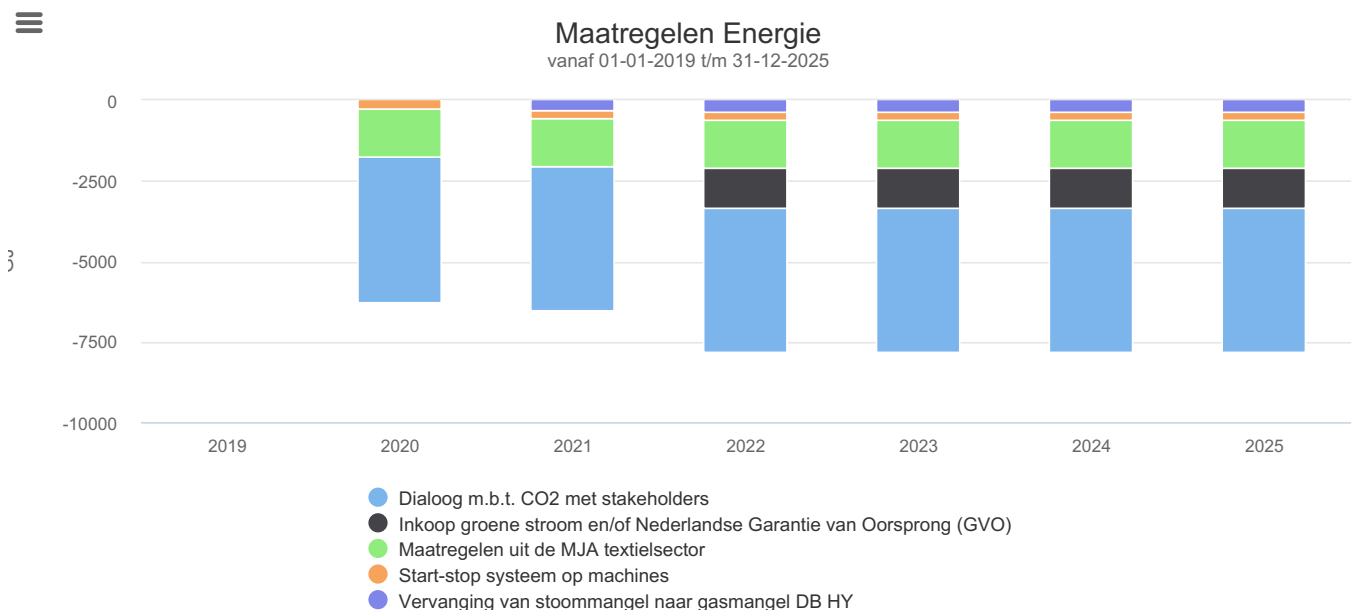
Voor de verschillende vestigingen hebben wij eerdere energie efficiency plannen uitgewerkt vanuit het convenant 'MJA3' dat specifiek voor de natwasserijen is opgesteld. De monitoring heeft aangetoond dat de verwarming van de gebouwen ongeveer 1% van de totale uitstoot bevat, waardoor de maatregelen zijn gericht op het proces. Dit convenant bevat verschillende maatregelen zoals:

- Structurele energiezorg door certificering ISO14001
- Uitvoering thermografische inspectie
- Implementatie van verlichtingsoptimalisatie
- Verlagen temperatuur van het wasproces
- Optimaliseren van interne logistiek en belading van de machines
- Continue routeoptimalisatie om brandstof te reduceren
- Optimalisatie servicewagens: van Euronorm 5 naar Euronorm 6.

Het volledige pakket met maatregelen is terug te vinden in de rapporten die ten grondslag liggen aan het sector convenant MJA3, waarin CWS specifieke afspraken zijn gemaakt.

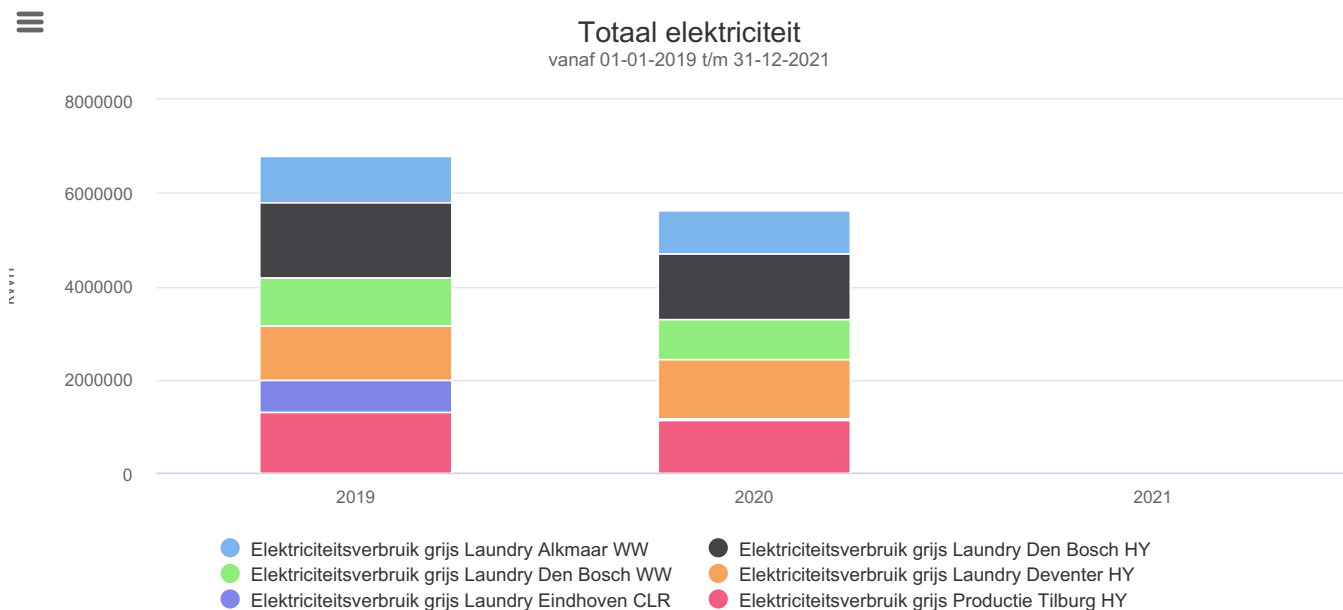
Daarnaast is er een openbaar onafhankelijk verslag gemaakt van de impact van MJA3 voor textielservicebedrijven. Zie link: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernemen/energie-besparen/mja3-mee/publicaties/resultatenbrochures>.

3.1.1. Maatregelen gebouwen

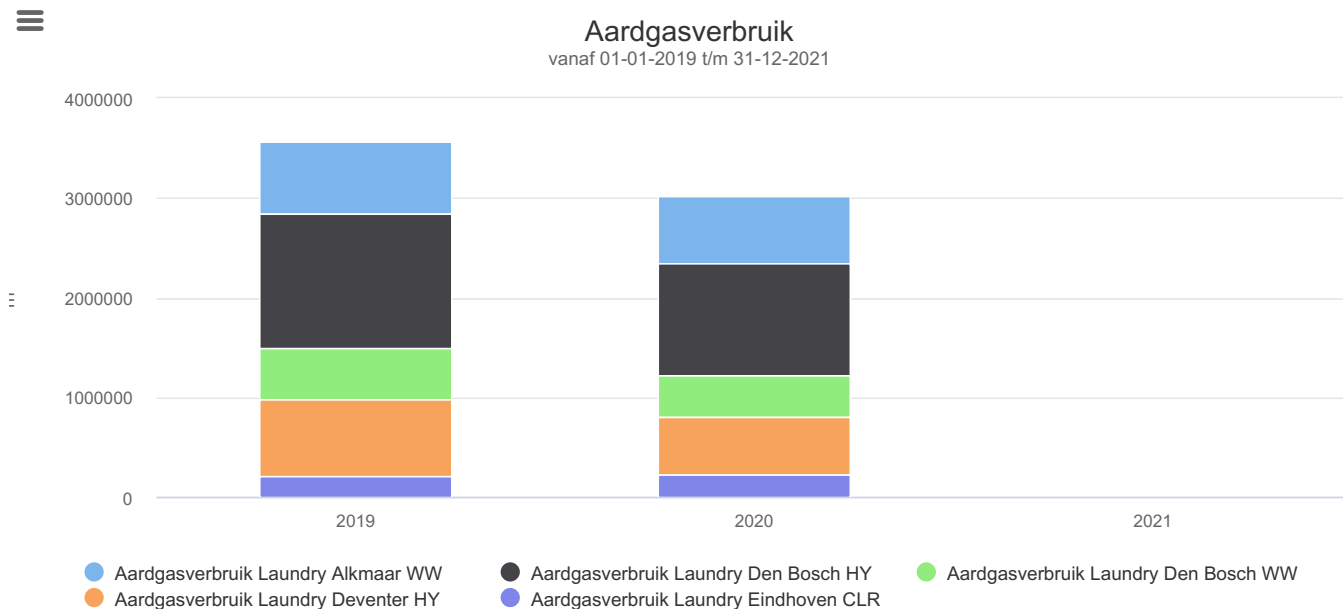

3.1.2. Elektraverbruik

3.1.3. Aardgasverbruik

3.2. Brandstofverbruik mobiliteit

Wanneer we kijken naar de footprint van mobiliteit komt naar voren dat de CO2 uitstoot terug te herleiden is naar een basis proces: transport naar de klant. Het leveren van onze producten, nadat ze zijn gewassen, is cruciaal voor de ontzorging van onze klanten. In een vaste frequentie voeren wij deze dienstverlening uit en optimaliseren wij continue de routes die per dag worden gepland.

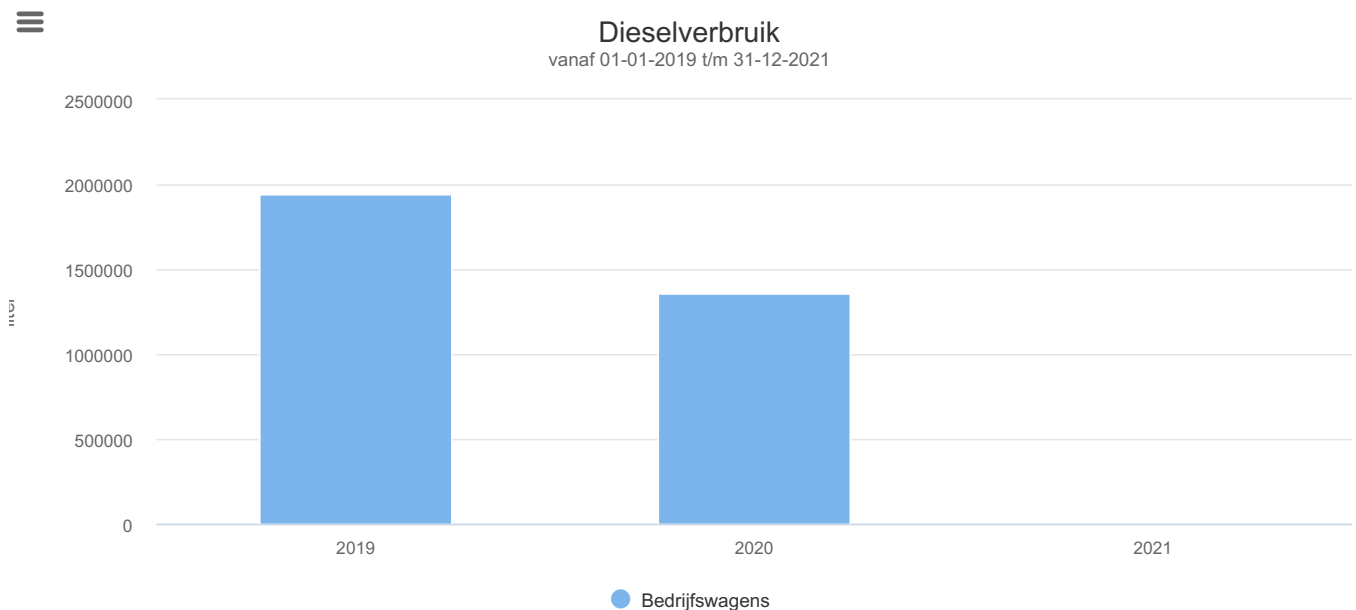
Om ervoor te zorgen dat CO2 verder gereduceerd kan worden en het proces verder geoptimaliseerd zoeken wij steeds naar de meest efficiënte voetafdruk van onze locaties. Denk hierbij aan het mogelijk maken om met servicewagens de routes te starten vanaf de wasserij in plaats van een depot, zodat er minder 1st Level Transport nodig is.

Het verbruik van diesel is in 2020 gedaald ten opzichte van 2019 door het sluiten van klanten door de Corona pandemie. CWS is een cruciale toeleverancier voor bijvoorbeeld de zorg- en voedingssector, maar heeft vele klanten die getroffen zijn door de pandemie. Ofwel doordat bijvoorbeeld horeca ondernemingen volledig waren gesloten of doordat organisaties de capaciteit van hun kantoorpanden niet volledig mochten gebruiken.

De maatregelen van het optimaliseren van routes heeft in 2020 niet volledig het gewenste resultaat gehad door de splitsing van dienstverlening. We hebben de focus gelegd op het trainen van medewerkers, ondanks de pandemie, op Code95 waar 'het nieuwe rijden' onderdeel van is.

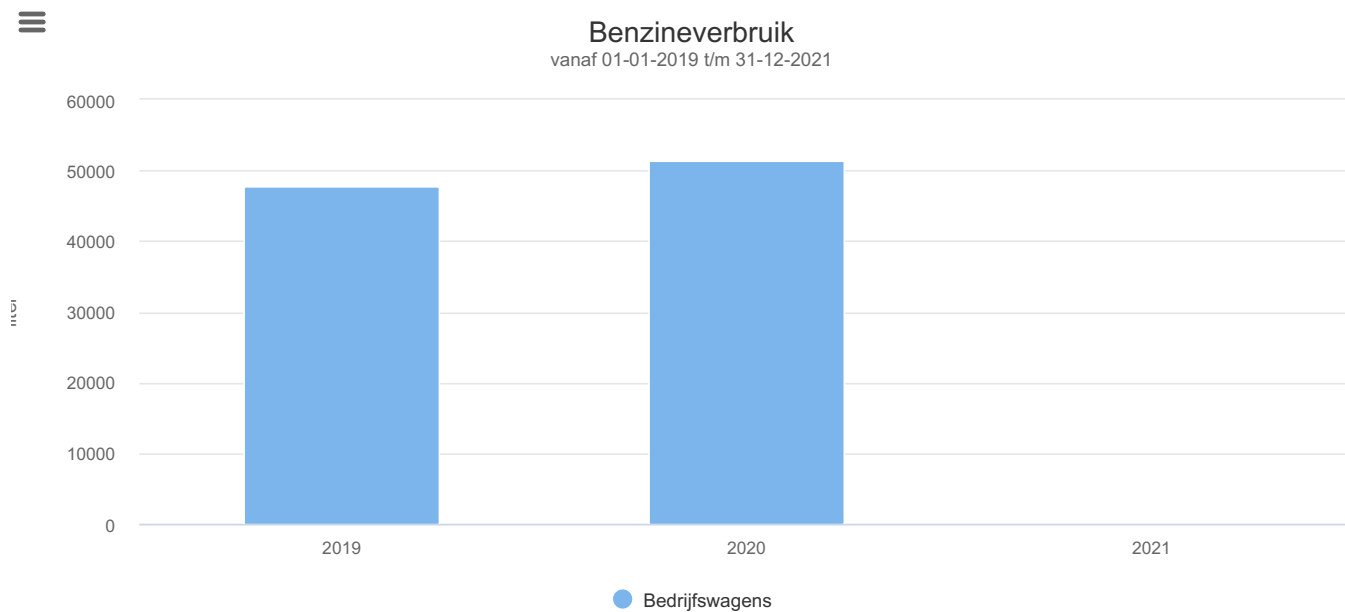
Daarnaast hebben wij in 2020 meer klanten kunnen toevoegen aan de 'last mile', waarin de laatste 1,5 kilometer emissieloos uitgevoerd wordt in samenwerking met verschillende organisaties in Utrecht, Amsterdam, Nijmegen en Arnhem.

3.2.1. Diesilverbruik

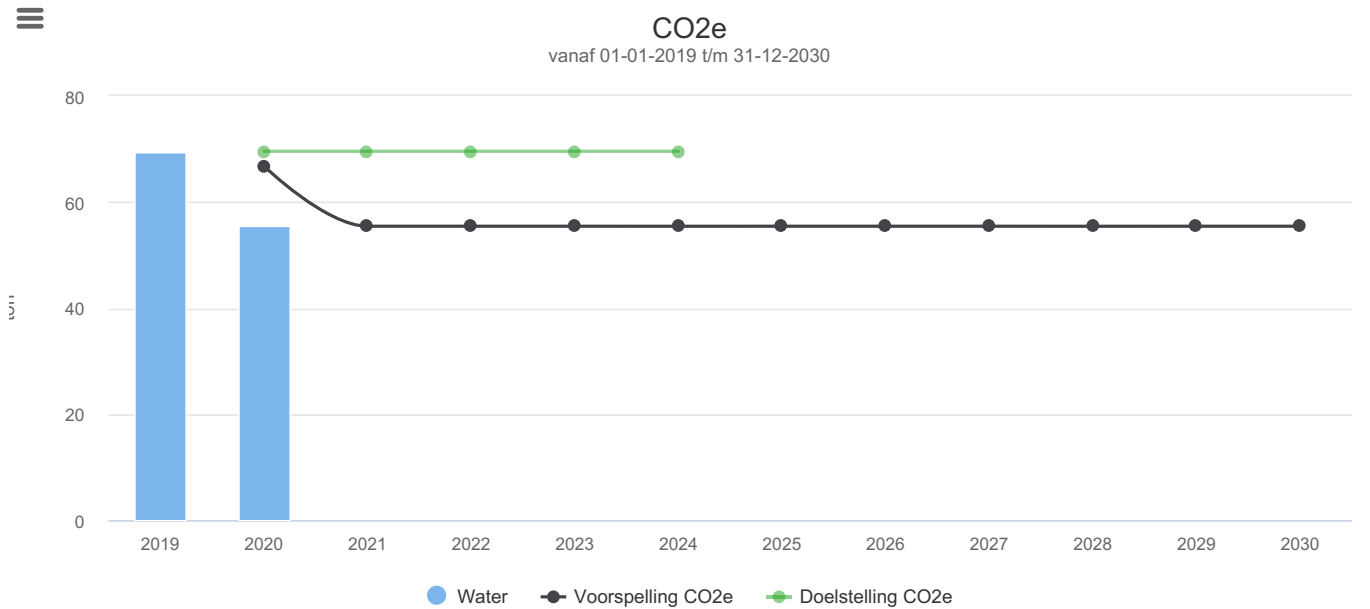
3.2.2. Benzineverbruik

4. Scope 3

CWS heeft als ambitie om in 2021 te gaan certificeren op niveau 3, waardoor de emissie inventaris is gevuld met de gegevens van het zakelijk verkeer. Als volgende stap willen wij ons graag gaan richten op het certificeren op niveau 4 in 2022.

CWS is al jarenlang actief in de sector om CO₂ reductie te kunnen realiseren en bij te dragen aan keteninitiatieven. Een onafhankelijk rapport hiervan wordt ieder jaar gemaakt, zie link: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzaam-ondernehmen/energie-besparen/mja3-mee/publicaties/resultatenbrochures>.

CO ₂ e (ton)	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Water	69,55	55,41										
Doelstelling CO ₂ e		69,55	69,55	69,55	69,55	69,55						

5. Aanbevelingen

De energiebeoordeling is de basis voor de managementbeoordeling. Tijdens de implementatie van het CO2 management systeem is naar voren gekomen dat er twee belangrijke aanbevelingen zijn:

- De inkoop van groene stroom veranderen van Europese Wind naar Nederlandse Wind voor in ieder geval 25-75% van het volume
- Het veranderingen van de huidige KPI's om CO2 te reduceren doordat de aandeelhouder een CO2 neutrale bedrijfsvoering verwacht in 2030.

Commentaar energiekundige Leo Smit:

- Er zijn diverse maatregelen in voorbereiding. Qua besparing kunnen de definities nog aangescherpt. Zo zal de inkoop van Nederlandse GVO's voor groene stroom meer effect hebben dan de berekende 5%. Immers in de tekst wordt gesproken over 50% vergroening.
- De algehele doelstelling kan naar verwachting worden aangescherpt. Inmiddels is besproken dat dit bij een volgende MT meeting wordt meegenomen.
- De maatregel dialoog met stakeholders is nogal zwaar ingepland qua reductie terwijl deze nog niet SMART is gemaakt. Ik zou deze voorzichter inschatten, totdat er meer concrete acties uit naar voren komen met een duidelijke besparing.
- De besparing in CO₂ per kg gewassen bedraagt 4,25% in 2020 t.o.v. 2019. Dat betekent dat de doelstelling ruim is gehaald (stond op 3%) ook naar productie gerelateerde prestatie.